

TVIRTINU

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininkė

Edita Janušienė

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO IŠVADA

2024-12-17 Nr. 109-223

Vilnius

1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).	Korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau – KPT) nustatymas buvo atliktas Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) ir apskričių valstybinėse mokesčių inspekcijose (toliau – AVMI) šiose Valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – VMI) veiklos srityse: 1. Valstybei perduotino turto administravimas ir realizavimas; 2. Turto valdymas ir priežiūra; 3. Interesų konfliktų valdymas; 4. Viešieji pirkimai; 5. Projektų valdymas; 6. Informacinių sistemų naudojimas; 7. Akcizų administravimas. KPT atliktas VMI iniciatyva, vadovaujantis VMI prie FM viršininko 2023 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. V-399 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo Valstybinės mokesčių inspekcijos veiklos srityse“.
2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	VMI prie FM Vidaus saugumo skyriaus vedėja Inesa Gineitienė; VMI prie FM Vidaus saugumo skyriaus vyriausioji specialistė Loreta Švelginienė; VMI prie FM Vidaus saugumo skyriaus vyriausioji specialistė Asta Sadauskė; VMI prie FM Vidaus saugumo skyriaus vyriausioji specialistė Agnė Meištienė; Vilniaus AVMI Administravimo ir personalo skyriaus vyriausioji specialistė Karolina Ivaškevičienė; Vilniaus AVMI Administravimo ir personalo skyriaus vyriausioji specialistė Rita Striuogaitienė; Kauno AVMI Administravimo ir personalo skyriaus vyriausioji specialistė Asta Karašė; Kauno AVMI Kontrolės departamento Pažeidimų vertinimo ir pastabų nagrinėjimo skyriaus vyriausioji specialistė Vaida Petraitienė;

	Klaipėdos AVMI Administravimo ir personalo skyriaus vyriausiasis specialistas Marius Čeponas; Panevėžio AVMI Administravimo ir personalo skyriaus vyriausioji specialistė Eglė Stravinskienė; Šiaulių AVMI Administravimo ir personalo skyriaus vyriausioji specialistė Sandra Nagevičiūtė.					
3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.	KPT vertinimas pradėtas 2024-08-01, baigtas 2024-11-29. Analizuotas laikotarpis nuo 2023-07-01 iki 2024-06-30.					
4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą. Rizikos formuluojamos pagal trijų punktų taisyklę: JEIGU <prielaida> TAI <įvykis> TODĖL <poveikis VMI>						
POVEIKIS	Katastrofinis	5	10	15	20	25
	Kritinis	4	8	12	16 R _{1,1}	20
	Pastebimas	3	6 R _{3,1} R _{3,2} R _{4,1} R _{5,1}	9 R _{2,1}	12	15
	Žemas	2	4 R _{6,1} R _{7,1}	6	8	10
	Nereikšmingas	1	2	3	4	5
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
	TIKIMYBĖ					
4.1. Raudonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)			Valstybei perduotino turto administravimo ir realizavimo rizika R _{1,1} — Jei nebus užtikrinamas tinkamas konfiskuotų gaminių naikinimas, tai galimi susitarimai su naikinimą atliekančiais komisijos nariais ir (ar) kitais asmenimis dėl dalies konfiskuotų gaminių nesunaikinimo ir perėmimo tolimesniam realizavimui šešėlinėje rinkoje, todėl galimos baudos bei neigiama įtaka VMI įvaizdžiui ir reputacijai (dėl neskaidrių ir galimai su korupcijos požymiais susijusių veiksmų). P=4; T=4. Rizikos lygis: R=TxP; R _{1,1} =16 Rizikos poveikis vertinamas kaip kritinis, nes skiriama daugiau nei įprastai laiko aiškinti įvykių aplinkybėms bei padaroma žala VMI reputacijai.			

	Tikimybė vertinama kaip aukšta, nes analizuotu laikotarpiu buvo gauta pasikartojančių pranešimų, skundų, susijusių su šia veiklos sritimi.
4.2. Geltonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	Turto valdymo ir priežiūros rizika R_{2.1} – Jeigu VMI valstybės tarnautojai ir darbuotojai tarnybinį transportą panaudos asmeniams poreikiams tenkinti, tai gali būti nustatyti atitikties Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatoms pažeidimai, neigiami atsiliepimai ir pranešimai žiniasklaidoje, todėl galima neigiama įtaka VMI įvaizdžiui ir reputacijai. P=3; T=3. Rizikos lygis: $R=T \times P$; $R_{2.1}=9$ Poveikis vertinamas kaip pastebimas, nes pasinaudojus tarnybiniu transportu asmeniams poreikiams tenkinti, skiriama daugiau nei įprastai laiko tarnybinio transporto panaudojimo kontrolei, daroma materialinė žala bei žala VMI reputacijai. Tikimybė vertinama kaip vidutinė, nes analizuotu laikotarpiu buvo gauta pranešimų, susijusių su šia veiklos sritimi. Interesų konfliktų valdymo rizikos R_{3.1} – Jeigu bus proteguojami ir globojami šeimos nariai, giminaičiai bei kiti artimi asmenys (sugyventiniai, partneriai, draugai) naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia, tai kyla grėsmė, kad ne visi sprendimai gali būti priimti nešališkai, objektyviai ir teisingai, kaip to reikalauja viešasis visuomenės interesas, todėl galima neigiama įtaka VMI įvaizdžiui ir reputacijai bei pasitikėjimui vadovais. P=3; T=2. Rizikos lygis: $R=T \times P$; $R_{3.1}=6$ Rizikos galimas (hipotetinis) poveikis vertinamas kaip pastebimas, nes gali būti skiriama daugiau nei įprastai laiko aiškintis įvykių aplinkybėms bei padaroma žala VMI reputacijai. Tikimybė vertinama kaip žema, nes analizuotu laikotarpiu šioje veiklos srityje nebuvo fiksuota korupcinio pobūdžio atvejų. R_{3.2} – Jei nebus vertinama ar konkursą į valstybės tarnautojo pareigas laimėjęs asmuo pastaruosius vienerius metus galėjo rengti, svarstyti ar priimti sprendimus, susijusius su VMI veiklos priežiūra ar kontrole, arba sprendimus, kuriais VMI buvo skirta

	lėšų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų ir pinigų fondų, ar kitus su turtu susijusius sprendimus, tai į pareigas bus priimamas nepatikrintas asmuo, todėl tai gali būti vertinama kaip Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – VPIDĮ) 15 straipsnio nuostatų pažeidimas, kas sukelia teisinės pasekmės (atleidimas iš darbo), bei reputacinė žala institucijai. $P=3$; $T=2$. Rizikos lygis: $R=TxP$; $R_{3,2}=6$ Rizikos galimas (hipotetinis) poveikis vertinamas kaip pastebimas, nes gali būti skiriama daugiau nei įprastai laiko aiškintis įvykių aplinkybėms bei padaroma žala VMI reputacijai. Tikimybė vertinama kaip žema, nes analizuotu laikotarpiu šioje veiklos srityje nebuvo fiksuota VPIDĮ 15 str. pažeidimų. Viešųjų pirkimų rizika R_{4,1} – Jeigu vykdant viešojo pirkimo procedūras bus pažeisti LR teisės aktų, reglamentuojančių viešųjų pirkimų atlikimą, reikalavimai, tai galimi pranešimai žiniasklaidoje ir finansiniai nuostoliai bei baudos, todėl gali nukentėti VMI reputacija ir patirti papildomus finansinius kaštus. $P=3$; $T=2$. Rizikos lygis: $R=TxP$; $R_{4,1}=6$ Rizikos galimas (hipotetinis) poveikis vertinamas kaip pastebimas, nes gali būti patiriama papildomų ir (ar) biudžete nenumatytų finansinių išlaidų, skiriama daugiau nei įprastai laiko aiškinti įvykių aplinkybėms bei padaroma žala VMI reputacijai. Tikimybė vertinama kaip žema, nes analizuotu laikotarpiu šioje veiklos srityje nebuvo fiksuota korupcinio pobūdžio atvejų. Projektų valdymo veiklos srities rizika R_{5,1} – Jeigu administruojant Europos Sąjungos (ES) projektus (VMI ir/ar tarpinstitucinius), bus neužtikrinta sukčiavimo ir dvigubo finansavimo prevencija ir taikomų priemonių kontrolė, tai galimas netinkamas ir neskaidrus projektų valdymas bei finansinės paramos įsisavinimas, todėl bus neracionaliai naudojamos valstybės ir ES biudžetų lėšos bei galima neigiama įtaka VMI įvaizdžiui ir reputacijai. $P=3$; $T=2$. Rizikos lygis: $R=TxP$; $R_{5,1}=6$
--	--

	Rizikos galimas (hipotetinis) poveikis vertinamas kaip pastebimas, nes gali būti patiriama papildomų ir (ar) biudžete nenumatytų finansinių išlaidų, skiriama daugiau nei įprastai laiko aiškinti įvykių aplinkybėms bei padaroma žala VMI reputacijai. Tikimybė vertinama kaip žema, nes analizuotu laikotarpiu šioje veiklos srityje nebuvo fiksuota korupcinio pobūdžio atvejų.
4.3. Žalias rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	Informacinių sistemų naudojimo rizika R_{6,1} – Jeigu VMI valstybės tarnautojai ir (ar) darbuotojai turės galimybę prisijungti prie VMI informacinių sistemų, duomenų bazių ir registrų bei peržiūrėti mokesčių mokėtojų duomenis be suformuotų užduočių, tai galimas neteisėtas duomenų atskleidimas, perdavimas, pardavimas / pirkimas (korupcinės apraiškos), todėl galimos Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos baudos už BDAR pažeidimus bei daroma neigiama įtaka VMI įvaizdžiui ir reputacijai. P=2; T=2. Rizikos lygis: $R=T \times P$; R_{6,1}=4 Rizikos poveikis vertinamas kaip žemas, nes skiriama laiko aiškinti įvykių aplinkybėms bei daroma žala VMI reputacijai. Tikimybė vertinama kaip žema, nes analizuotu laikotarpiu šioje veiklos srityje nebuvo fiksuota korupcinio pobūdžio atvejų. Akcizų administravimo rizika R_{7,1} – Jeigu nebus aiškiai reglamentuota mokestinių prievolių, susijusių akcizais, stebėseną ir kontrolę bei netaikoma VMI specialistų rotacija, tai gali susidaryti situacijos, kai mokesčių mokėtojų stebėseną ilgą laiką atliekant tiems patiems VMI specialistams susiklosto ilgalaikiai ryšiai tarp VMI specialistų bei mokesčių mokėtojų, todėl gali būti sąmoningai nepastebimi pažeidimai ar visai neatliekama kontrolė bei daroma žala valstybės biudžetui bei neigiama įtaka VMI įvaizdžiui ir reputacijai. P=2; T=2. Rizikos lygis: $R=T \times P$; R_{7,1}=4 Rizikos galimas (hipotetinis) poveikis vertinamas kaip žemas, nes gali būti patiriama papildomų ir (ar) biudžete nenumatytų finansinių išlaidų, skiriama laiko aiškinti įvykių aplinkybėms bei daroma žala VMI reputacijai.

		Tikimybė vertinama kaip žema, nes analizuotu laikotarpiu šioje veiklos srityje nebuvo fiksuota korupcinio pobūdžio atvejų.	
Kita informacija			
5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo			
Eil. Nr.	Priemonės aprašymas	Atsakingas subjektas	Įvykdymo terminas
Siūlomos rizikos mažinimo ir nustatytų jų veiksmų pašalinimo priemonės valstybei perduotino turto administravimo ir realizavimo srityje			
1.	Pakeisti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2022 m. spalio 3 d. įsakymą Nr. V-465 „Dėl areštuoto (paimto), konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų, tabako gaminių (tabako) sunaikinimo komisijos sudarymo“ ir nustatyti, kad VMI valstybės tarnautojai ir/ar darbuotojai Areštuoto (paimto), konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų, tabako gaminių (tabako) sunaikinimo komisijos nariais būtų skiriami rotacijos principu. Kriterijus - Parengtas/patikslintas teisės aktas Siektina reikšmė - 1 vnt.	VMI prie FM Valstybei perduotino turto skyrius	2025 m. I ketv. - 2025 m. II ketv.
2.	Parengti teisės aktą, reglamentuojantį asmenų, dalyvaujančių naikinimo komisijos sudėtyje, veiksmus, teises ir pareigas, vykdant jiems priskirtas funkcijas, susijusias su dalyvavimu prekių naikinimo procese (tais atvejais, kai naikinimą organizuoja ne VMI prie FM). Kriterijus - Parengtas teisės aktas Siektina reikšmė - 1 vnt.	Muitinės departamento ir VMI prie FM atsakingi darbuotojai	2024 m. III ketv. - 2025 m. I ketv.
3.	Reglamentuoti asmenų, dalyvaujančių naikinimo komisijos sudėtyje, veiksmus, teises ir pareigas, vykdant jiems priskirtas funkcijas, susijusias su dalyvavimu prekių naikinimo procese, kai konfiskuotų ar kitaip valstybei perduotų tabako gaminių (tabako), etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų naikinimus organizuoja bei vykdo VMI prie FM. Kriterijus - Parengtas/patikslintas teisės aktas Siektina reikšmė - 1 vnt.	VMI prie FM Valstybei perduotino turto skyrius	2025 m. I ketv. - 2025 m. IV ketv.
4.	Pakeisti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. rugsėjo	VMI prie FM Valstybei perduotino turto skyrius	2025 m. I ketv. - 2025 m. IV ketv.

	26 d. įsakymą Nr. V-263 „Dėl Tabako gaminių sutikrinimo akto FR0578 formos, Alkoholio produktų sutikrinimo akto FR0579 formos, Turto sunaikinimo akto FR0580 formos ir Turto sunaikinimo aktų apskaitos žurnalo FR0581 formos patvirtinimo“ dėl įsakymu patvirtintų formų pagaminimo ir aprūpinimo. Kriterijus - Parengtas/patikslintas teisės aktas Siektina reikšmė - 1 vnt.		
Siūlomos rizikos mažinimo priemonės turto valdymo ir priežiūros srityje			
1.	Atlikti VMI tarnybinių automobilių kelionės lapų ir juose pateiktų duomenų analizę.	VMI prie FM Vidaus saugumo skyrius; AVMI atsakingi asmenys	2025 m. I ketv. - 2025 m. IV ketv.
	Parengti atmintinę apie tarnybinio transporto naudojimo sąlygas ir kontrolės aspektus.	VMI prie FM Administravimo departamentas	2025 m. I ketv.
3.	Periodiškai teikti atmintinę visiems vairuojantiems VMI tarnybinius automobilius.	VMI prie FM Administravimo departamentas	2025 m. I ketv. - 2025 m. III ketv.
4.	Informuoti VMI valstybės tarnautojus ir darbuotojus apie VMI tarnybinių automobilių naudojimą tik tarnybinių funkcijų vykdymui.	VMI prie FM Administravimo departamentas	2025 m. I ketv. - 2025 m. IV ketv.
Siūlomos rizikos mažinimo priemonės interesų konfliktų valdymo srityje:			
1.	Inicijuoti Viešųjų ir privačių interesų derinimo Valstybinėje mokesčių inspekcijoje tvarkos aprašo, patvirtinto VMI prie FM viršininko 2018 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. V-293 „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo Valstybinėje mokesčių inspekcijoje tvarkos aprašo patvirtinimo“, pakeitimą, reglamentuojant konkursą į valstybės tarnybą laimėjusių asmenų įvertinimą, kad nebūtų pažeidžiami VPIDĮ 15 str. numatyti apribojimai.	VMI prie FM Vidaus saugumo skyrius	2025 m. I ketv.
2.	Parengti anketą dėl VPIDĮ 15 str. numatytų apribojimų įsivertinimo, kurią turės užpildyti konkursą į valstybės tarnybą laimėję asmenys.	VMI prie FM Vidaus saugumo skyrius	2025 m. I ketv.
3.	Konkursą į valstybės tarnautojo pareigas laimėjusiam asmeniui pateikti anketą dėl VPIDĮ 15 str. numatytų apribojimų įsivertinimo.	VMI prie FM Personalo vadybos ir ugdymo skyrius; AVMI Administravimo ir personalo skyrius	2025 m. I ketv. - 2025 m. IV ketv.
4.	Periodiškai teikti priminimus / atmintines nepotizmo, kronizmo, interesų konflikto prevencijos temomis.	VMI prie FM ir AVMI atitikties pareigūnai	2025 m. I ketv. - 2025 m. IV ketv.
Siūlomos rizikos mažinimo priemonės viešųjų pirkimų srityje			

1.	Rengti vidinius mokymus pirkimų organizatoriams ir pirkimų iniciatoriams ir pristatyti teisės aktų naujoves bei dažniausiai daromas klaidas.	VMI prie FM Personalo vadybos ir ugdymo skyrius, Strateginio valdymo skyrius	2025 m. II ketv. - 2025 m. IV ketv.
2.	Rengti mainų dirbtuves pirkimų organizatoriams, dalintis gera praktika.	VMI prie FM Strateginio valdymo skyrius	2025 m. II ketv. - 2025 m. IV ketv.
Siūlomos rizikos mažinimo priemonės projektų valdymo srityje			
1.	Rengti mainų dirbtuves projektų dalyviams, dalintis gera praktika.	VMI prie FM Projektų valdymo skyrius	2025 m. II ketv. - 2025 m. IV ketv.
2.	Pagal ES finansuojamų projektų finansavimo sutartis informaciją apie VMI vykdomus projektus viešinti VMI internete ir / arba intranete bei VMI patalpose.	VMI prie FM Projektų valdymo skyrius	2025 m. I ketv. - 2025 m. IV ketv.
3.	Užtikrinti, kad periodiškai būtų skelbiama informacija apie atliktus Europos komisijos, Valstybės kontrolės, kitus išorės bei vidaus audito rezultatus ir nustatytus pažeidimus.	VMI prie FM Projektų valdymo skyrius	2025 m. I ketv. - 2025 m. IV ketv.
4.	Pateikti siūlymą atlikti VMI vertinimą/auditą/konsultaciją dėl sukčiavimo ir dvigubo finansavimo rizikų vertinimo VMI administruojant RRF projektus.	VMI prie FM Vidaus saugumo skyrius	2025 m. I ketv.
6. Kitos pastabos		Nėra.	
7. Priedai		Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvados priedas Nr. R _{1,1} (valstybei perduotino turto administravimo ir realizavimo srityje)*.	
Išvadą parengęs asmuo:		VMI prie FM Vidaus saugumo skyriaus vyriausioji specialistė Loreta Švelginienė	

*viešai neskelbiama.